

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Concilium Calcedonense.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Concilium Calcedonense.

Chm vñū & dhm cōfitemur, nō tāq̄ hoīem cū verbo coadorātes vt diuifōis quæ dā spēs idu-
cat, sed vñū iā & eūdē adorātes, qā non ē alienū à verbo corpus suū cū quo ipse etiā assidet p̄fi,
nec hoc ita dicimus q̄si duob⁹ filijs assidētibus, s; vñā cū carne p vnitatē, qā si talē copulationē
factā p substantiā, aut q̄si p̄passibilē, aut q̄si p̄paz: de corā voluerimus accipere, in id icidemus, vt
duos filios eē dicamus. Neesse ē ei discernere, & dicere hoīem separatim fuisse, sola filij appel-
latōe honoratū, & rursus verbū qd' ē ex deo in hoīe in veritate filiū dei. Sed discernere in duos
filios nō debemus vñū dhm Iesum Chm. Neq; em̄ adiuuat rectā fidei rōnē, licet nōnulli copu-
lationē, nescio quā phibeāt p̄sonaz. Non em̄ dicit scriptura, verbū dei p̄sonā sibi hoīs assump-
pisse, sed carnē factū eē, id aut est ondere dei verbū filr ac nos principiū habuisse carnis & san-
guinis, & corpus nrm p̄prie suū fecisse, & hoīem ex muliere p̄cessisse nō abiecta vel deposita
deitate, vt generationē illā amitteret, quā habebat ex p̄re, sed mansisse etiā in assumptōe car-
nis deū qd' erat. ¶ Hoc itaq; rectē fidei rō, p̄stat. In tali sensu sc̄tōs p̄fēs fuisse cōperim⁹ ideoq;
illi nō dubitauerūt sanctā virginē dicere theotochon nō qā verbi natura deitasq; in sc̄tā virgi-
ne sumpfit exordiū, s; qd' ex ea natū sit sac̄rū illud corpus aiatū aīa rōnali cui substantiālr aduna-
rum dei verbū carnālī natū eē dicit. ¶ Hæc igit p̄ charitate in Ch̄o scribo tibi, quærens tanq̄
frēm & cōrestās corā deo & electis eius angelis, vt hæc nobiscū sentias simul & doceas, vt Ec-
clesiæ pax saluet, & cōcordiæ charitatisq; vinculū indissolubile maneat sacerdotibus.

Concilium Calcedonense. D. C. XXX. ep̄oz Va-

lētiniāno. vi. & Ahino cōsulibus, era. cccc. lxxix. aduersus Euticē & Dioscor.

K
Anno dñi
454

Onsulatu p̄ssimi & amatoris Ch̄i Flauij Martiani p̄petui Augusti
die Idus Octobris synodus facta in Calcedonēsi ciuitate metropoli
p̄uinciæ Bythinia ex decreto synodoz & fidelissimoz verboz ipe-
ratoz Valētiani & Martiani cōueniētib⁹ in ecclia sc̄tē ac triūphanti
cis martyris Leufemię gl̄iosissimis p̄cipib⁹. i. magnificētis & gl̄iosis-
mō & gl̄iosissimo p̄fecto & excōsule p̄cio Anatholio & magnificētissi-
mo & gl̄iosissimo p̄fecto sac̄ri p̄torij p̄fecturæ palladio, & magnificē-
tissimo p̄fecto vrbis Tatiano, & magnificētissimo & gl̄iosissi-
mō diuini officij Vincemalo, & magnificētissimo & gl̄iosissimo magistro
Martiali, & gl̄iosissimo & magnificētissimo comite domesticoz

Sporatio & magno comite rez priuataz Genetholio appositis etiā ex gl̄ioso senatu. i. ma-
gnificētissimo & gl̄iosissimo p̄fecto p̄torij sexies excōsule ordinario & p̄cio Florētio & ma-
gnificētissimo & gl̄iosissimo excōsule ordinario & p̄cio fenatore, & magnificētissimo & gl̄io-
sissimo m̄ḡo excōsule ordinario p̄cio Nomo, & magnificētissimo & gl̄iosissimo p̄fecto
& excōsule ordinario & p̄cio Protogenio, & magnificētis & gl̄iosis m̄ḡo p̄fecto Zoilo,
& magno & gl̄ioso p̄fecto vrbis Apollonio, & magnificētissimo ex p̄posito vrbis Artaxerse
cōcilio aut̄ totius orbis sc̄dm̄ diuinū p̄ceptū in Calcedona ciuitate cōgregato. i. Paschasio &
Lucētio ep̄is, & Bonifacio p̄bro, cōueniētibus legatis venerabilis & sc̄ti archiep̄i antiquæ Romæ
Leonis, cōueniēte & sc̄to Anatholio archiepo magnificētissimo & Constantinopolitano
nouæ Romæ, & reliquis sanctissimis, & reuerētissimis sexcentis triginta ep̄is.

¶ Ecce adueniētib⁹ oib⁹ añ cācellos sc̄ti altaris cū magnificētissimo & eximio senatu adueniē-
te etiā p̄ssimo ipeatore Martiano in supradictā sc̄tissima Basilica. P̄te etiā zelo diuio calo-
re fidei accensa p̄ssima & fidelissima regina augusta pulcherria sc̄tām synodū allocuta ē hæc.
Cū primū p̄ electionē in regnū de secreto dei p̄uecti sum⁹ inter tātas publicas vtilitates nullū
magis nos cōstrinximus ad negotiū quā rectā & verā fidē Ch̄ianoz q̄ sc̄tā & venerāda cōfi-
stit indubitātā oibus declarare. Manifestū ē em̄ qd' ex auaritia vel vano studio hi q̄ p̄cedētib⁹
tp̄ibus diuersa sapuerūt, & docuerūt populo, put eis placuit, nō put cōuenit, neq; qd' veritas,
aut doctrina p̄m exgrit multi ad errorē seducti sunt, vñ sc̄tām synodū. f. ad istā fieri p̄fectionē
p̄peramus, & laborē vobis arbitrati sumus imponere, vt om̄i errore caliginis deterfo sc̄dm̄ qd'
ipsa diuinitas hoib⁹ se fieri manifestā eē voluit, & p̄m demonstrauit doctrina, sic fides n̄ra quæ
pura & sc̄tā cōstitit in oīm ingrediēs aīas p̄prie veritatis effulgeat luce. De cætero audeat ne-
mo de natitate dh̄i & saluatoris n̄ri Iesu Ch̄i aliq̄ disputare, p̄ter qd' apl̄cū p̄miū. ccc. xviii.
sc̄tōz p̄m cōsonās huic doctrinē tradidisse noscūt, sicut sc̄tissimi papē Leonis qā apl̄cū gubet
nat̄ thronū ad sc̄tē memorię Flauianū regis vrbis Cōstātinopolitanæ qndā ep̄m testant̄ l̄ræ,
nos em̄ ad cōfirmādā fidē, nō ad ondedā virtutē exēplo imperatoris Cōstātini adesse synodo
excogitauim⁹, ne in postez multitudo ppl̄i institutōib⁹ prauis attracta iueniat dissentēs, faci-
le em̄ simplicitas quorundā commētis seu locuti sumus vsq; nunc delusa est, quoniam manife-
ste diuersoz prauis doctrinis discordiæ & hæreses ostensæ sunt.

¶ Nobis

¶ Nobis autē omne studiū adhibendum est vt populum propter verā sanctāq; doctrinā id-
ipsum sentientē vni rectē applicare ecclesie, & ideo verā fidē catholicāq; etiā exponere se-
cundū patrū doctrinā cōcordantibus animis vestris vestra pperet reuerētia, vt qualiter in
Nicæna synodo vsq; in hoc tpe abscisso errore vera fides est hominibus cognita, sic & nūc
per hāc sanctā synodū depōsita nebula q̄ in eis paucis annis (vt superius diximus) ex prauitate
& auaritia quorundā visa est exoriri semp̄ seruetur q̄ statuta sunt. Erit quidem diuinæ
puidētiae qd̄ pie fieri volumus in secula hoc cōseruare firmissime. ¶ Et post regis hęc ver-
ba, oēs ep̄i clamauerūt Martino nouo Cōstātino, multi anni regi, multi anni reginæ, or-
thodoxis multi anni, Martiani amatoris Ch̄ri regnū in secula pmaneat, digni orthodoxæ
fidei amatoris Ch̄ri. Sit à nobis procul inuidia, & post hęc Etius archidiaconus Cōstātino
politane nouæ Romæ & primicerius notarioꝝ dixit, nutu sup̄næ gr̄a zelo diuino sereni-
tatis vr̄a p̄ssimi qbus à deo oē regnū cōcessum ē, impatores circa sanctiōē vestrā, cōgre-
gata hęc sc̄ta & magna totius mūdi synodus, sicut cū plurima multoꝝ dieꝝ vocatōe & di-
uina diligētia oēm qd̄ in p̄rito quō exorta est cōtrarectā & inuolabile catholicā nostrā
fidē verbo veritatis discordiā effugauit, oēm abigēdo innouationē, sicut in scriptis p̄ secu-
la q̄ subsequunt acta demōstrāt. Terminū vero simplicē statuit diuinæ scripturæ virtu-
te munitū, & sc̄toꝝ ac beatissimoꝝ in ipso cōseruat sentētiam, ad verā qd̄ sciētia sincere
legētū, & ad longeuā coronā vr̄i ip̄erij. Et habeo ip̄m p̄ manibus, & si videt nutui vr̄a se-
nitatis plegā. P̄ssimus & fidelissimus ip̄erator dixit plege. Etius archidiaconus perlegit.
Sācta & magna & venerabilis synodus q̄ sc̄dm gratiā dei ex decreto p̄ssimoꝝ ip̄eratoꝝ
Valētiani & Martiani augustoꝝ cōgregata ē in Calcedonēsi ciuitate metropoli puincie
Bythinie i Basilica sc̄ta ac triūphatricis martyris Eufemiæ statuit q̄ subter cōprehēsa sunt.

Domin⁹ & saluator n̄r Iesus Ch̄ris fidei agnitōe p̄prios cōfirmās discipulos ait: Pacē
meā do vobis, pacē meā relinquo vobis, vt nulla fidei dissentio in p̄ximos oriat̄, sed
ex equo veritatis p̄dicatio ostendat̄. Sed quia nō desinit malignus in ipsis pietatis se-
minibus zizania sua inserere, & noui aliquid aduersus veritatē semp̄ excogitare, idcirco
dñs n̄r humano ḡni solito cupiēs puidere, p̄ssimū hūc & fidelissimū ip̄eratore erexit ad ze-
lū, qui vndiq; sacerdotū p̄tices ad se cōuocauit, vt gr̄a dñi n̄r Iesu Ch̄ri cooperante oēm
mendaciū pestilentia ab ouibus Ch̄ri remoueat, easq; veritatis germinibus reficiat. Qd̄ ex
cōi decreto peregrinas erroris quidē sectas abijciētes, & pat̄ꝝ rectā fidē renouātes trecēto
rū decē & octo symbolū oibus p̄dicātes. Et velut hoꝝ domesticos centū quinquēginta p̄ses
qui Cōstātinopolim cōuenerūt huic p̄ssimo titulo ascribimus, qm̄ & ipsi eādē fidē substi-
gnauerūt, Statuimus igit ordinē & oēs fidei formulas custodiētes etiā sanctā synodū ephē-
si factā, cuius autores fuerūt venerabilis memorię Celestinus Romane vr̄bis & Cyrillus A-
lexādrinæ ecclesie sacerdotes, vt p̄fulgeat quidē rectē & inculpabilis fidei expositio trecen-
toꝝ decē & octo sc̄toꝝ pat̄ꝝ qui in Nicæa sub Cōstātino piæ memoriæ ip̄eratore cōuene-
rūt, cōtineat̄ & cētū quinquēginta sanctoꝝ patrum in vr̄be Cōstantinopolitana decretū
ad peremptionem quidem sectarum tunc pullulantium, confirmationem vero ipsius ca-
tholicæ atq; apostolicæ nostræ fidei.

¶ Symbolum Nicæni concilij.

Credimus in vnū deū patrē oipotētē oim̄ visibiliū & inuisibiliū cōditore. Et in vnum
dñm Iesum Christū filiū dei de p̄re natū vnigenitū, hoc ē de substātia patris, deū verē
de deo vero, natū nō factū Omouision p̄ris, hoc ē eiusdē cū p̄re substātiæ, p̄ quē oīa
sc̄ta sunt q̄ in celo & q̄ in terra, qui p̄pter nos & p̄pter nostrā salutē descēdit, & incarnat⁹
est. Hō factus passus ē, & resurrexit tertia die, & ascēdit i celos, idē vēturus ē iudicare viuos
& mortuos, & in sp̄m sc̄tm̄. Eos at̄ qui dicūt erat qm̄ nō erat, & aq̄ nascere nō erat, & quia
ex nullis existētibus factus ē, aut ex alia substātia vel substātia dicūt eē, aut cōuertibilē filiū
dei anathematizat catholica & ap̄lica ecclesia, & idip̄m centū quinquēginta pat̄ꝝ symbolū.
¶ Credimus in vnū deū patrē oipotētē, factorē celi & terræ, visibiliū & inuisibiliū con-
ditore. Et in vnū dñm Iesum Ch̄m filiū dei vnigenitū, ex patre natū ante oīa secula, deū
de deo, lumen de lumine, deum verē de deo vero, natum nō factum Omouision patri, id ē
eiusdē cū p̄re substātiæ p̄ quē oīa facta sunt, qui p̄pter nos & p̄pter nostrā salutē descēdit.
Et incarnatus est de sp̄u sc̄to ex Maria virgine, & hō factus passus ē sub pontio Pylato, se-
pultus est, tertia die resurrexit à mortuis ascēdit in celos, sedet ad dexterā dei p̄ris, itē vē-
turus iudicare viuos & mortuos, cuius regni nō erit finis. Et in sp̄m sanctū dñm & viuifi-
cantē, ex patre procedentē, cū patre & filio adorandū & glorificandū, qui locutus ē p̄ p̄-
phetas, vnā catholicā & ap̄licā ecclesiā. Cōfitemur vnū baptisma i remissionē oim̄ p̄ctoꝝ.
Expectamus resurrectionē mortuoꝝ, & vitam futuri seculi. Amen.

Suffice

Concilium Calcedonense.

E ¶ Sufficeret quidē ad plenissimā pietatis agnitiōē & confirmatiōē cautissimū & salutare diuinae gr̄ae symbolum, de p̄re em̄ & filio, & sp̄u sancto doctrinam p̄fectā edocet, & incarnatiōnem dñicā fideliter suscipiētibus manifestat. Sed qm̄ hi q̄ p̄dicationē veritatis destruerē conant̄ quasdam pp̄riā h̄ereseos nouitates parturiunt, qdam em̄ mysterium p̄ nobis actum diuinā disp̄satiōis audēt corrumpere, & vocē illam diuini p̄ris factā ad virginē denegant. Alij tēperamētum confusiōis inducēt, & vnam eē naturā carnis & deitatis insensatā componētēs, passibilē vnigeniti diuinā naturā tali confusiōe p̄digiosā diuulgant, idcirco oēm aduersus veritatē opponēdam ab ipsis machinatiōē volēs excludere, sancta & magna v̄lis synodus hanc p̄dicationē immobilē docēs statuit, p̄cipue trecetoz̄ decē & octo sanctoz̄ p̄m fidē incontaminatā manere. Et p̄pter eos q̄ spiritui sancto aduersant̄, cētū q̄nquaginta p̄m paulo posteriore tpe in vrbe Cōstātinopolitana conueniētū de substantia sp̄s sancti traditā doctrinā corroborat, quā etiā illi oībus insinuauerūt, non qd̄ in p̄cedētibus aliqd̄ deesset adiciētēs, sed de sp̄u eorundē intellectu, aduersus eos q̄ deitatis ei⁹ dñationē nitunt̄ demergere scripturaz̄ testimonijs plenius manifestātes.

F ¶ Propter eos sanē q̄ disp̄satiōis mysteriū tētant corrumpere, & puḡ hominē eē, q̄ ex sc̄tā Maria virgine natus ē imprudētē diuulgāt, beatissimū quondā Cyrilli Alexandrinē Ecclesiā sacerdotis synodicas ep̄las tam ad Nestoriū q̄ ad ceteros p̄ orientē congruas & sibi consentiētēs suscepit ad cōsulationē qdē Nestorianā amētiā, & ad interpretatiōem eoz̄ q̄ religioso zelo salutaris symboli cupiūt intellectu. Quibus & ep̄istolā sc̄ti ac beatissimi primē sedis archiep̄i Leonis scriptā ad Flavianū sanctā recordatiōis archiep̄m ad perimēdam Euticetis malignitatē, quāq̄ magni Petri cōfessiōni concordantē cōm quandā pugnā cōsistentē cōtra eos q̄ nō rectē glorificāt ad cōfirmatiōē catholicā religiōis euidentē subiunxit. Nā eos q̄ in duos filios disp̄satiōis dñicā mysteriū scindere molunt̄ execrati, & eos q̄ passibilē diuinitatē vnigeniti filij audēt asserere de cōcilio sacerdotū repellit, & eis q̄ i duob⁹ naturis Ch̄si p̄mixtiōē, vel cōfusiōē argumētant̄, aduersat̄. Et q̄ cōlestē aut alterius cuiusq̄ substantiā existere formā serui quā ex nobis assumpsit, insaniedo asserūt, p̄cul abiicit. Et eos q̄ duas an̄ adunatiōē naturas dñi delirāt, vnā vero post adunatiōē cōfingūt anathematizat. Consentiētēs sc̄tis p̄ribus vnū eundēq̄ filiū cōfiteri dñm n̄m Iesum Ch̄m cōsona voce edocemus pariter p̄fectū eundē in deitate deū, & hominē v̄z eundē ex n̄a rōnali & corpore, sc̄dm diuinitatē vnus cū p̄re naturā, sc̄dm humanitatē eundē vnus naturā nobiscū, p̄ oīa similit̄e nobis absq̄ p̄cō, an̄ secula quidē ex parte natū sc̄dm diuinitatē, in nouissimis vero diebus eundē p̄pter nos & p̄pter n̄am salutē hominē factum, hunc vnū eundēq̄ Ch̄m filium dñm vnigenitum in duas naturas, inconfuse, immutabilē, indiuisē, inseparabilē, cognoscēdum, in nullo naturāz̄ dr̄nas p̄pter vnitatē perimēdas, magis aut̄ salua v̄riusq̄ naturāz̄ proprietate & in vna coeunte p̄sona, vnoq̄ statu concurrēte non in duabus p̄sonis partiēdum, vel diuidendum, sed vnum eundemq̄ filium vnigenitum deum verbum dñm Iesum Ch̄m, sicut ab exordio Prophetā de eo, & ip̄e nos erudiuit, & nobis tradidit symbolum. His itaq̄ cum omni v̄ndiq̄ subtilitate & diligētia a nobis ordinatis, statuit sc̄tā & v̄lis synodus aliam fidem nulli licere p̄fiteri, aut scribere, aut docere, aut dicere aliter. Qui autē audēt exponere aliam fidē, aut p̄ferre, aut docere aliud symbolum, volētibus conuerti ad sc̄iam veritatis, ex gētilibus, ex Iudæis, vel h̄reticis q̄buscūq̄, si quidē ep̄i aut clerici fuerint, alienos eē ep̄os ab ep̄iscopatu, & clericos a clero. Si vero monachi vel laici fuerint anathema fieri.

Capitula eiusdem Calcedonensis concilij.

¶ De Canonibus vniuscuiusq̄ Concilij conseruandis 1 ¶ Quod non oportet clericos aut monachos p̄rædia secularia vel causas suscipere 2 ¶ Qd̄ nō oporteat ep̄os aut quoslibet ex clero per pecunias ordinare 3 ¶ De honore monachis cōpetētē, & vt nullus eoz̄ tētēt ecclesiastica aut secularia inquitare negotia, nec alienū seruū p̄ræter cōsc̄iam dñi eius suscipere 4 ¶ Qd̄ non liceat ep̄o aut cuiilibet ex clero de alia ad aliam transfire ciuitatem 5 ¶ Quod non oportet absolute quoslibet ordinari 6	¶ De clericis & monachis in suo proposito nō manentibus 7 ¶ De clericis q̄ sunt in parrochijs, monasterijs, atq̄ martyrijs quā sub pt̄ate ep̄oz̄ vniuscuiusq̄ ciuitatis existunt 8 ¶ Qd̄ nō oporteat clericis p̄termissio ep̄o ad secularia iudicia commere 9 ¶ Quod non liceat clericos in duabus Ecclesijs ministrare 10 ¶ Quod non oporteat egenis ep̄istolam tribui honestiores autem commendatijs literis approbare 11 ¶ Quod nequaquam duobus metropolitanis prouincia diuidatur 12 ¶ Quod

¶ Quod nō oporteat extraneos clericos sine cōmendatijs literis ministrare. 13	transmigrare liceat, nisi eis qui pro persecutione proprias amiserint ciuitates. 20
¶ Quod non liceat clerico vxorem sectæ alterius accipere, nisi forte spondeat se ad veram fidem venire. 14	¶ De episcopoz aut clericoz accusatoribus, quales debeant suscipi in accusationem 21
¶ De diaconissis mulieribus, q̄ non liceat nisi quadragenarias ordinari 15	¶ Quod non liceat clericis post mortem sui episcopi res ad eū pertinentes diripere. 22
¶ De monachis vel puellis deo dicatis, q̄ non liceat eis nuptijs iungi. 16	¶ De clericis & monachis excommunicatis, qui præter voluntatem sui episcopi ad vrbem regiam veniunt. 23
¶ De ecclesijs in parrochijs p̄ triginta annos ab ep̄o habitis vel renouatis vrbibus. 17	¶ Quod non liceat monasteria quæ consecrata sunt diuersoria secularia fieri. 24
¶ De conspiratione clericorum, quod Græci fratris dicunt. 18	¶ Quod non oporteat post obitū episcopi ordinationem alterius differre ep̄i. 25
¶ Quod oporteat per prouincias bis in anno concilia fieri. 19	¶ De economis, id est dispensatoribus singulis ecclesijs habendis. 26
¶ Quod minime clericis in aliam ciuitatem	¶ De his qui sibi rapiunt vxores. 27

Incipiunt decreta concilij Calcedonensis.

Anno dñi
420. in
phica.

¶ Capitulum primum.

Egulas sanctis patribus in vnaquaq; synodo vsq; nunc prolatas, proprium A
robur obtinere statuimus.

II. ¶ Si quis episcoporu accepta pecunia ordinationē fecerit, & sub pretiū B
deduxerit imprecabilem gratiā, atq; ordinauerit per pecunias episcopum siue
coepiscopū siue presbyterū, siue diaconum, aut quemcunq; aliū qui cōnu-
meratur inter clericos, aut accepta pecunia ordinauerit economum, id est de
senforē siue paramonariū, quicumq; ergo hæc meditatus fuerit, siue conuictus fuerit, ipse qui-
dem subeat gradus sui periculū, & qui sic ordinatus fuerit, nullū habeat fructū ex huiusmodi
mercimonio & creatione probrosa, sed sit alienus & dignitatis & sollicitudinis eius quā per pe-
cunias intrauit, sed & ille qui tam turpibus & illicitis intercessor apparuit, siquidē clericus fue-
rit, de proprio discedat gradu. Si vero laicus siue monachus fuerit, anathema sit.

III. ¶ Peruenit in sanctam synodum quia de his qui in clero cōnumerantur, quidā propter C
turpis lucri gratiā maiorum possessionū conductiones & causas seculares suscipiunt, & seip-
sos quidē à ministerijs sanctis per desidiā separant, ad domos autē seculariū concurrunt &
substantiā eorum gubernationes auaritiæ causa suscipiunt. Deceuit ergo sancta & magna
synodus, neminem deinceps eoz, hoc est, non episcopū, siue clericū, aut monachū conduce-
re possessiones, aut misceri secularibus procurationibus, nisi forte qui legibus ad minorū tute-
las ætatū, siue curationes inexcusabiles attrahuntur, aut cui ipsius ciuitatis episcopus ecclesia-
sticaz rerū commiserit gubernacula, vel orphanoz, aut viduarū quæ indefensæ sunt, aut earū
personarū quæ maxime ecclesiastico indigent adminiculo, propter timorem dei. Si quis ve-
ro transgressus fuerit statuta, correptioni ecclesiasticæ subiaceat.

III. ¶ Qui vere & pure solitariā eligunt vitā, digni sunt conuenienti honore. Quia tamen D
quidā monachi habitu vtentes indifferenter per ciuitates, nec non & monasteria seipfos pro-
pria præsumptione cōmendant, placuit neminē, aut ædificare, aut constituere monasteria,
aut oratorij domū sine conscientia ipsius ciuitatis episcopi. Eos vero qui per singulas ciuita-
tes seu possessiones in monasterijs sunt, subiectos esse debere episcopo & quieti operam dare,
atq; obseruare ieiunia & orationes in locis in quibus semel deo se deuouerunt permanētes, &
neq; cōmunicare ecclesiasticas neq; seculares aliquas attricare actiones relinquētes propria
monasteria, nisi forte iubeant propter vrgentes necessitates ab ipsius ciuitatis ep̄o, & neminē
seruoz suscipi in monasteriū vt sit cū eis monachus, nisi cū dñi proprii conscientia, prætereū-
tē vero hæc decreuimus extra cōmunionē esse, ne nomen domini blasphemet. Conuenit er-
go ciuitatis episcopo curā sollicitudinemq; necessariā monasterijs exhibere.

V. ¶ Propter eos episcopos siue clericos qui de ciuitate ad ciuitatē transeunt, placuit defini E
tiones datas à sanctis patribus habere propriam firmitatem.

VI. ¶ Neminē absolute ordinari presbyterum vel diaconum, nec quemlibet in ecclesiasti- F
ca ordinatione constitutum, nisi manifeste in ecclesia ciuitatis siue possessionis, aut in marty-
rio, aut in monasterio hic qui ordinatur mereatur ordinationis publicare vocabulum. Eorū
N qui ab-

Concilium Calcedonense.

- qui absolute ordinantur, decreuit sancta synodus vacuam habere manus impositionem & nullum tale factum valere ad iniuriam eius qui eum ordinauit.
- G VII.** ¶ Eos qui semel in clero taxati fuerint, siue in monasterijs deputati, decreuimus, neq; ad militiam, neq; ad honores seculares venire. Eos autem qui hoc ausi fuerint facere & non actum rei poenitere maluerint, vt ad hoc idem reuertantur, quod ante obtentum dei propofuerunt sibi anathematizari.
- H VIII.** ¶ Clerici in parochijs, monasterijs, aut martyrijs constituti, sub potestate sint eius q in ea est ciuitate episcopus secundum traditionem sanctorum patrum, nec per præsumptionem recedant à suo episcopo. Eos vero qui ausi fuerint rescindere huiusmodi institutionem quocunq; modo vel si noluerint subiaceere proprio episcopo, si quidem fuerint clerici, pro personarum ordinatione subiaceant condemnationibus canonum. Si vero monachi seu laici fuerint, communione priuentur.
- I IX.** ¶ Si clericus aduersus clericum habeat negotium, non relinquat suum episcopum & ad secularia iudicia concurrat, sed prius negotium agitur apud proprium episcopum (vel certe si fuerit iudicium ipsius episcopi) apud arbitros ex vtraq; parte electos audiatur negotium. Si quis vero contra hæc fecerit, canonum subiaceat correptionibus. Et si clericus aduersus suum vel alium episcopum habeat causam apud audientiam synodi prouinciæ conquærat. Si vero contra ipsius prouinciæ metropolitanum episcopum episcopus siue clericus habeat cõtrouersiam, pergat ad ipsius diocesis primatem, aut certe ad Constantinopolitanæ regie ciuitatis sedem, vt eorum ibi proprium negotium exquiratur.
- K X.** ¶ Non licere clericum in ecclesijs duarum ciuitatum ordinari, sed in ea in qua ab initio ordinatus est, & cuius expetitio erat ante profugium. Et si propter vanæ gloriæ desiderium contigerit, vt post ad maiorem ecclesiam confugerit, eum indubitanter reuocari debere ad eam in qua ab exordio ordinatus est, & ibi tantummodo ministrare. Si quis vero iam translatus est ab alia in aliam ecclesiam, nihil habeat commune cum priore ecclesia, siue sub ecclesia constitutis martyrijs, siue in parochijs vel xenodochijs, aut eorum negotijs. Eos vero qui ausi fuerint post ordinationem huius magnæ & vniuersalis synodi agere quæ prohibita sunt, statuit sancta synodus cadere de proprio gradu.
- L XI.** ¶ Omnes pauperes & indigentes ecclesiasticis auxilijs cū proficiscunt sub probatiõne episcopi, siue pacis, quæ dicuntur ecclesiasticæ, tantummodo commendari statuimus, & non cõmendatitijs epistolis, quia cõmendatitijs epistolis quas dicimus, eos tantum accipere conuenit qui in opere sunt clariore, vt eis tantummodo præbeantur.
- M XII.** ¶ Peruenit ad nos eo q quidam præter ecclesiasticos ordines affectantes potentiam per pragmaticam formam vnam prouinciã in duas diuidant, ita vt ex hoc inueniantur duo metropolitani episcopi in eadem vna esse prouincia. Statuit ergo sancta synodus deinceps nihil tale attetari à quolibet episcopo. Eos vero qui tale aliquid tentauerint de proprio gradu cadere. Si quæ vero ante ciuitates per pragmaticam imperialem metropolitani nominis honore decoratæ sunt nomine solo perfruantur, & qui ecclesiam eius regit episcopus, priuilegio metropolitanano episcopo iure proprio referuato.
- N XIII.** ¶ Extraneum clericum & lectorem extra ciuitatem suam sine cõmendatitijs literis proprii episcopi nusquam penitus liceat ministrare.
- O XIII.** ¶ Quia in quibusdam prouincijs conceditur psalmistis & lectoribus vxores accipere, statuit sancta synodus prorsus non licere cuiquam ex his alterius sectæ accipere vxorem. Si quis vero præuenit & habet iam de tali connubio filios, si forte præuenit eos iam apud hæreticos baptizari, debet eos offerre sanctæ ecclesiæ catholicæ, vt ibi cõmunicet. Qui vero adhuc baptizati nõ sunt, oimodo non posse eos in hæretica ecclesia baptizari, nec in matrimonio iungi hæretico, Iudæo vel pagano, nisi forte sponderit se venire ad orthodoxam fidem, dum coniungitur sponsæ orthodoxæ. Si quis vero hanc diffinitionem sanctæ synodi præterierit, regularum condemnationibus subiaceat.
- P XV.** ¶ Diaconissam nõ debere añ q; draginta annos ordinari, & hoc cū diligenti pbatone. Si vero susceperit ordinationem & q; tocunq; tpe obseruauerit ministeriũ, & postea se nuptijs tradiderit, iniuriã faciens dei gratiæ, hæc anathema sit, cū eo qui in illius nuptijs conuenit.
- Q XVI.** ¶ Si qua virgo se dedicauerit deo, similiter monachus, non licere eis iungi nuptijs. Si vero inuenti fuerint, hoc facientes, maneant excommunicati. Statuimus vero posse in eis facere humanitatem, si ita probauerit loci episcopus.
- R XVII.** ¶ Per singulas ecclesias rusticanas parochias siue possessiones, manere immobiles apud eos qui eas retinent epos, & maxie qui eas sine violentia iam per triginta annos tenentes gubernauerunt, si vero intra triginta annos iã facta fuerit, aut fiat, de his altercatio licere eis qui se

qui se dixerunt laeos propter eas mouere apud synodū prouinciæ certamen. Si quis uero p̄tauerit se à proprio metropolitano grauari apud primatē dioceseos, aut apud Constantino- politanæ ciuitatis sedē, agat iudicium, sicut dictū est. Si uero quælibet ciuitas per auctoritatem imperialem renouata est, aut si renouetur, in posterū ciuilibus & publicis ordinationibus, etiā ecclesiarum parochianarum sequatur ordinatio.

XVIII. ¶ Coniurationum & conspirationum crimen (quod apud Græcos dicitur fratrea) **A** publicis etiā legibus certum est penitus inhiberi, hoc multo magis in sancta dei ecclesia (ne fiat) conuenit abdicari. Si qui uero clerici uel monachi inuenti fuerint cōiurantes aut fratreas uel factiones componentes aliquas suis episcopis, aut alijs clericis, omnino cadant de proprio gradu.

XIX. ¶ Peruenit ad aures nostras q̄ in prouincijs constituta episcoporum concilia mini- **B** me celebrentur. Ex hoc probatur, q̄ multæ quæ correctione opus habeant ecclesiasticæ res negligantur. Statuit igitur sancta synodus hæc secundū patrum regulas, bis in anno in vnum conuenire per singulas prouincias episcopos, ubi singula quæ emerferint, corrigātur. Qui uero noluerint conuenire episcopi constituti, in suis ciuitatibus, & hoc maxime cum sui corporis sanitate cōsistentes, etiā omnibus alijs uigentibus & inexcusabilibus negotijs liberi sunt, licere eos fraternæ charitatis admonitionibus corripi.

XX. ¶ Clericos in suis ecclesijs constitutos, sicut iam definiuimus, non licere in alterius ciui- **C** tatis ecclesijs ordinari, sed ad quiescere in ea in qua ab initio ministrare meruerunt, exceptis illis qui proprias ciuitates perdidierunt, & ex necessitate ad alias ecclesias migrauerunt. Si uero quicumq; episcopus post diffinitionem istam ad alium episcopū pertinentem clericum susceperit, placuit sanctæ synodo & hunc qui susceperit, & eū qui susceptus est, tādū excommunicatos manere q̄ diu ipse clericus ad propriam reuertatur ecclesiam.

XXI. ¶ Clericos siue laicos qui accusauerint episcopū aut clericos temere, atq; indifferenter **D** non debere suscipi in accusationē, nisi prius eorū opinio fuerit perscrutata.

XXII. ¶ Non licere clericis post mortē ep̄i rapere pertinētes ad eū res, sicut iā præcedenti- **E** bus regulis statutū habet. Si uero hæc fecerint, periclitari se nouerint à proprio gradu.

XXIII. ¶ Peruenit ad aures sanctæ synodi, quia clerici quidā & monachi nihil sibi habentes **F** iniunctū à proprio episcopo, interdū uero etiā illi qui ab eo fuerant excommunicati, ueniant ad regiam ciuitatem Constantinopolitanā, & multis temporibus in ea consistentes perturba- tiones tranquillitati ecclesiasticæ ferant, & diuersorū domos corrūpant. Statuit sancta synodus hos quidem primū commonere per defensorem Constantinopolitanæ sanctæ ecclesiæ, ut exeant de regia ciuitate. Si autē in eodem proposito improbe perdurauerint, etiā inuitos eos ipse expellat defēsor, ut ad sua loca perueniant.

XXIII. ¶ Quæ femel consecrata fuerint monasteria, cum iudicio sui episcopi maneant per **G** petua, & pertinentes ad ea res conseruari ipsis monasterijs decreuimus, nec ulterius posse ea fieri secularia habitacula. Qui uero permiserint hæc fieri, subiaceant his condemnationibus, quæ per canones constitutæ sunt.

XXV. ¶ Quoniā quidā metropolitanorū, sicut ad nos platū est, negligūt creditū sibi gregē, **H** & differūt ordinationes facere ep̄orū, placuit sanctæ synodo intra tres mēses fieri ordinationes ep̄orū, nisi forte inexcusabilis necessitas coegerit tēpus ordinationis amplius ppagari. Si autem quis ep̄orū hæc non obserauerit, ipsum debere ecclesiasticæ condēnationi subiaccere, reddi- tus uero eiusdē uiduatæ ecclesiæ itegros reseruari apud economū eiusdē ecclesiæ placuit.

XXVI. ¶ Quia in quibusdam ecclesijs, sicut ad nos peruenit, sine economo episcopi res ec- **I** clesiasticas tractant, placuit omnes ecclesias episcopos habentes, habere economos de proprio clero, qui gubernent ecclesiæ res cum arbitrio sui episcopi, ut non sine testimonio sit gubernatio ipsarū rerū ecclesiasticarū, & ex hoc deueniat dispergi eiusdē res ecclesiæ, & sacerdo- tali dignitati obtrectatio generet. Si uero q̄ eis auxiliū præstiterint, statuit sancta syno- **K**

XXVII. ¶ Eos q̄ sibi rapiūt uxores, uel eos q̄ eis auxiliū præstiterint, statuit sancta syno- **K** dus, siquidē clerici fuerint, cadere de proprio gradu. Si uero laici fuerint, anathema sit.

¶ Subscriptio Episcoporū.

¶ Paschasius ep̄s ciuitatis Libitanæ, uicem agens beatissimi ep̄i Leonis definiens subscripsit. **L**
Lucētius ep̄s ciuitatis Ausculitanæ, i. uicē agēs sc̄tiss. Leonis ep̄i definiēs subscripsit. Bonifaci-
us p̄br̄ urbis Romæ, uicē agēs apostolicæ sedis definiens subscripsit. Anatholius ep̄s Cōstan-
tinopolitanæ ciuitatis nouæ Romæ definiēs subscripsit. Iuuenulus ep̄s Hierosolymitanus de-
finiens subscripsit. Maximus ep̄s Antiochæ nus definiens subscripsit. Quintilius ep̄s Cappado-
ciæ Cæsariensis definiēs subscripsit. Palasindus ep̄s Eracleę Macedoniensis, uicē agēs sc̄tissimi
uiri Anastasii definiēs subscripsit. Stephanus ep̄s Ephesinus definiēs subscripsit. Lucianus ep̄s

N 2 Bizenfis

Edictum Martiani imperatoris.

Bizenfis vicē agens sanctissimi epi Quiriaci Eraclie Tracienfis definiēs subscripsit. Eusebius epi Galathie Anquiriensis definiēs subscripsit. Diogenes epi Quirensis definiēs subscripsit. Petrus epi Corinthensis definiēs subscripsit. Florus epi Sardiniensis definiens subscripsit. Eunomius epi Nicomedensis definiēs subscripsit. Anastasius epi Nicensis definiens subscripsit. Eleutherius epi Calcedonensis definiēs subf. Idē oēs epi. D. C. XXX. definiētes subscripsērūt.

M Postq̄ recitata est, piissimus impator ad sanctū cōciliū dixit. Dicat sanctū cōciliū si ex consensu oim epōz definitio q̄ nunc lecta est, prolata sit. Oēs reuerēdiss. episcopi respōderūt. Oēs sic credimus, vna fides, vna snia, oīno idē faciamus. Oēs consentiētes subscripsimus. Oēs orthodoxi sumus, hęc fides patrū, hęc fides apostolorū, hęc recte credētū, hęc est fides q̄ orbē terraz saluat, Martiano, nouo Cōstātino, nouo Paulo, nouo Dauid, ipatori piissimo dño Augusto vita eius. Et post has voces piissimus & fidelissimus impator ad sanctā synodū dixit, Venerāda catholica fides à sc̄ta & vniuersali synodo sc̄m patrū expositionē manifestata est. Et si laborē reuerētiaz vřz & cōuitiū fecimus, maximas agimus grās oīpotēti deo saluatori nřo, q̄a multoz errātū circa fidē amputata discordia in vnā eādēq; fidē oēs nūc cōuenimus sperātes celebrē vestris p̄cibus, & meliorē sup oēs partē à deo donari. Sc̄ta synodus iterū exclamauit, hęc digna vři impij, hęc p̄pria vři iperij, hęc correctio vři iperij, digna Chr̄o, digna iperij fide, propterea pacificat orbis terraz. Et post has voces piissimus & fideliss. impator ad sanctā synodū dixit, venerāda catholicā fidē sanctę vřis synodo sc̄m patrū expositionē manifestā, iuxta legē & cōueniētē eē vestra trāquillitas p̄bet, & oēm i postēz cōtētiōis occasionē circa suā fidē amputari. Si q̄s igit̄ idiota, vel militaris, seu clericus publice turbā cōgregās sub obtentu dispositiōis tumultū fecerit, siquidē idiota proscriptus expellat à regia vrbe, militaris vero seu clericus gradus sui periculū subitinebit, & alijs p̄cenis subiacebit.

Edictum Martiani imperatoris in cōfirmatione Concilij Calcedonensis.

O Imperatores Valentinianus, Martianus Augusti, vniuersis populis. Tandē aliq̄ qd summis votis atq; studijs optabamus euenit, remota est de orthodoxa Christianoz lege cōtentio, tandē remedia culpabilis erroris inuēta sunt, & discors populoz snia in vnū consensum, cōcordiāq; cōuenit, ab vniuersis etiā prouincijs religiosissimi sacerdotes Calcedonā venerūt, iuxta nostra p̄cepta, & qd obseruari in religione debeat p̄spicua diffinitio docuerūt. Discessit igit̄ itā prophana cōtentio. Nā vere impius atq; sacrilegus est q̄ post tot sacerdotū sniam opinioni suę aliq̄ tractandū reliquit. Extrems quippe dementię est in medio & perspicuo die cōmentitiū lumē q̄rere. Quisq; em̄ post veritatē repertā aliq̄ vterius discutit, mēdaciū querit. Nemo itaq; vel clericus militās & alterius cuiuslibet cōditionis de fide Christiana publice terminata coadunatis & audientibus tractare conēs in postēz, ex hoc tumultus & p̄sidie occasione requirēs. Nā iniuriā facit iudicio religiosissimę synodi, si q̄s semel iudicata recte disposita reuoluere, & publice disputare cōtendit. Cū ea q̄ nūc de Christiana fide statuta sunt iuxta apostolicas expositiōes, & instituta sc̄toz patrū. CCC. X. octo & cētum L. definita esse noscunt. Nā in cōtēptoribus huius legis p̄cena nō deerit, q̄a nō solū cōtra fidē bñ cōpositā veniūt, sed etiā Iudęi & pagani & huiuscemodi certamine p̄phanant veneranda mysteria. Igit̄ si clericus erit qui publice tractare de religione ausus fuerit à cōsortio clericorū remouebit. Si vero militia p̄ditus sit, cingulo expoliabitur. Ceteri etiā huius criminis rei de hac sanctissima vrbe pellentur pro vigore iudiciario, etiā cōpetentibus supplicijs subingādi. Constat em̄ hereticę insanię exordia fomitēq; nutrirī, dū publice quidā disputāt atq; contendunt, vniuersa ergo quę à sancta synodo Calcedonia cōstituta sunt, custodire debebunt, nihil postea dubitaturi. Hoc itaq; cōmoniti nostrę synceritatis edicto, obfistite prophanis vocibus, vterius definite de diuinis disputare quod nephas est quia nō solū diuino iudicio peccatū hoc (prout credimus) puniet, vřz etiā legū & iudicū autoritate coercebit. Proposita. VII. Calend. Februarij Constantinopoli Patricio cōsule.

¶ Incipit sacra Valētiniani & Martiani Augustoz post Cōciliū Calcedonēse in confirmatione eiusdem Concilij & damnatione hæreticorum, sanctio.

P Imperatores Valentinianus & Martianus Augusti Palladio p̄fecto p̄torij. Diuine semp̄ potētiaz referēde atq; agēde sunt gratię, q̄ autores hęresis, q̄ occulta, nec latere concedit, nec durare impunita p̄mittit. Quoz vnū maloz legēdi habet plenā facultatē, altez p̄ca uēdi ceteris p̄stat exēplū. Curę igit̄ esse diuinitati hoim actus, & maxime reuerētā religionis proxime in cōfirmāda catholica fide euidenter apparuit, cū nec Euticę sceleratoz dogmatū sc̄tatorē negligere qd diu latuerat sciuit, nec patefacto scelere passa est p̄cena sceleris euitare. Sc̄tētijs itaq; diuinis humanisq; dānatus, synodicū decretū (vt merebat) accepit, reus diuini.